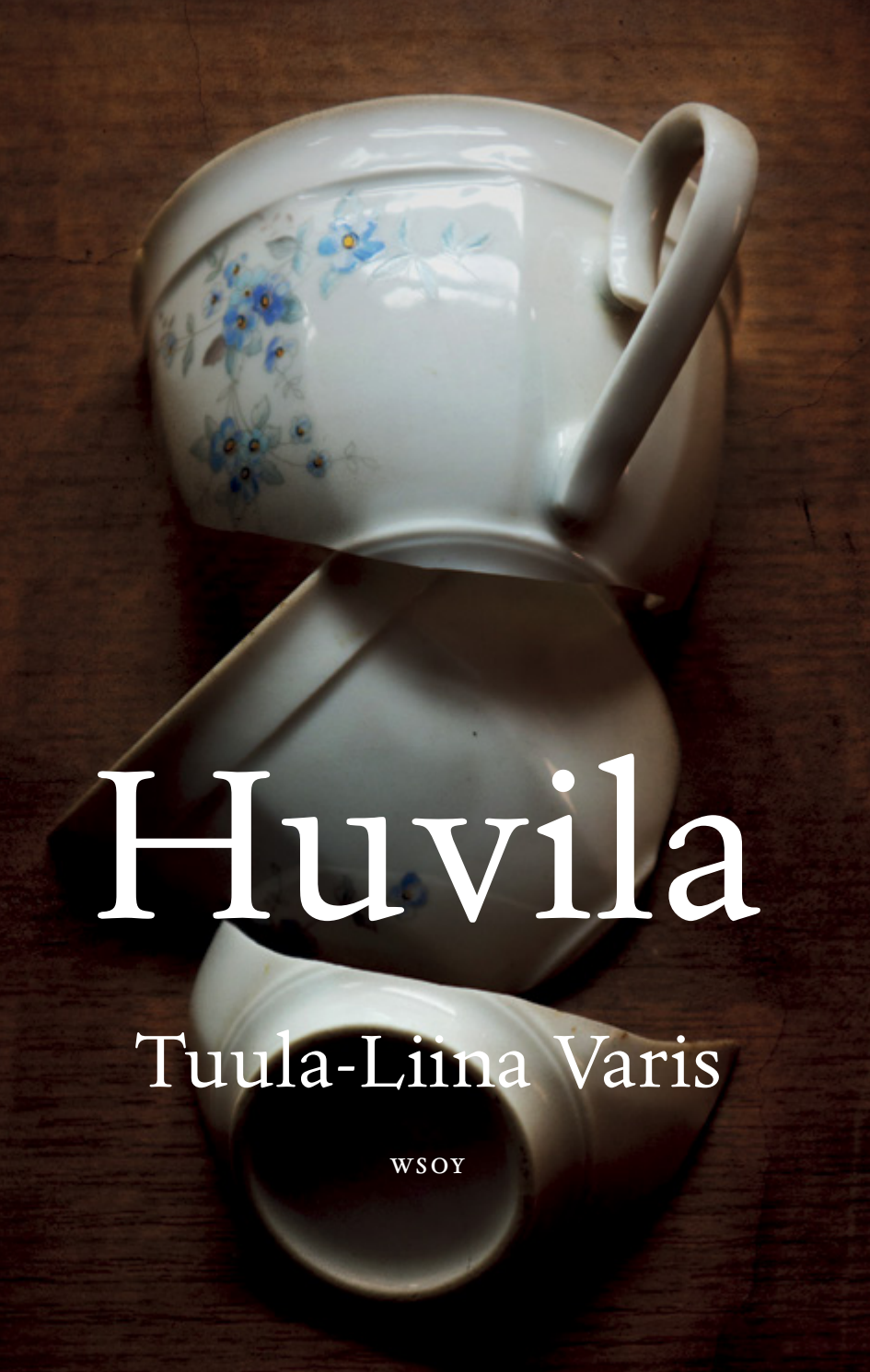

Huvila

Tuula-Liina Varis

WSOY

TUULA-LIINA VARIS

Huvila

Romaani

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

© TUULA-LIINA VARIS JA WSOY 2016

ISBN 978-951-0-42003-4

PAINETTU EU:SSA

*”Ihmisen käsityskyky ja omatunto ovat liian
vajavaiset, jotta hän ymmärtäisi tätä päivää ja
aavistaisi mitä huomenna tapahtuu, eikä hänellä
ole kylliksi kylmäverisyyttä, jotta hän voisi
arvioida itseään ja toisia...”*

(ANTON TSHEHOVIN KIRJEESTÄ
KAZIMIR BARANTSHEVITSHILLE 12.8.1888,
Kirjeitä vuosilta 1877-1890,
SUOM. MARTTI ANHAVA, OTAVA 1982)

LENTOKONEELLE

Elän suurta totta satua:
sinä ihmisen välkkyvä jättiläiskukka,
hopeinen ja valkoinen iris, lentokone,
nouset sinisestä järvestä
valtaavan korkealle aurinkoisen maailman ylle.
Sinä olet unohtanut juuresi,
sinä olet unohtanut vartesi,
on vain teriösi ihana kiihko:

Ylemmä!

Kurkistan maata terälehtiesi lomitse.
Olen onnellisempi kuin rakastunut.
Taivas on lähellä.

Jumalan silmät katsovat ihmisen kukkaa.

Uusi ihme!

Kuin laiva, joka etsii tuntematonta,
kiittää nyt loistava teriösi etäälle, etäälle,
meissä on ilo ja kurjuus ja valloittamisen himo.
Mikä on meidän tuntemattomamme?
Uudet maat ovat liian vanhat meille.

JOENSUU 20.P. KESÄK. 1929

KATRI VALA

(JULKAISTU SUOMEN KUVALEHDEN
NUMEROSSA 28/1929)

Korpivilla

SYYSKUU 1935

RAAKEL

Aksel nousi aamiaispöydästä ja sanoi pyöräilevänsä asemalle hakemaan sanomalehtiä. Niin hän teki sunnuntaisin aina, kun sää salli.

Aksel oli vaitonainen koko aamun.

Hän kiersi pöydän, asettui taakseni, laski kätensä hartioilleni, kumartui, painoi poskelleni suukon. Kosketus oli kevyt. Hänen huulensa olivat viileät. Sitten hän kyykistyi Leean tuolin viereen, tarttui hänen käsiinsä, painoi ne poskiaan vasten. Hän ei sanonut mitään. Eikä Leea sanonut mitään.

Aksel meni ulos. Nousin ja menin paraatipuolen lasiverannalle. Leea tuli perässä. Aksel tuli nurkan takaa, talutti mustaa polkupyöräänsä. Hän otti rapulta salkkunsa ja vanerilaukun, satoi ne polkupyörän tavaratelineeseen, tarkasti ketjut ja kumit, kiinnitti lahkeensa pyykkipojilla. Hän nousi satulaan, lähti ajamaan. Leea vilkutti hänen selälleen, kunnes hän hävisi metsän sisään.

Oli syyskuun neljäs päivä. Vaahteroiden alla oli keltaisia ja punaisia lehtiä.

Aksel ei tullut takaisin.

Edellisenä iltana saunassa hän kysyi minulta. Vastasin, niin kuin asia on. Istuin lauteilla, hän seiso alhaalla lattialla huuhtomassa itseään, seiso liikahtamatta, katsoi minua, oli vaiti. Hän ei sanonut mitään iltateellä eikä koko iltana. Aamulla hän sanoi huomenta ja sen että pyöräilee asemalle lehtiä hakemaan.

SELMA

Kyökin ikkunasta näin, kun taiteilija ajoi selkä suorana pyörällään, tarakalla salkku ja vaneriaski. Hakemaan sanomalehtiä asemalta, niin kuin aina sunnuntaisin, jos ei satanut. Meidän pojat ei tuo lehtiä pyhäisin, ajelevat kylillä huvikseen, kuljettavat tyttöjä tarakalla. Lähtevät, kun isä ja äiti tulevat kirkosta, kirkonmenojen ajan niiden on pysyttävä kotimiehinä. Ostavat povitas-kuun limonaatipullon Veeran kioskista, pysähtyvät johonkin metsänreunaan, juovat limonaattia pullon-suusta. Niistä on vitsikästä, kun tytöt juo samasta pullosta. Se on melkein kuin pussaisi, sanoi Valtteri. Semmoista kloppien elämää.

Kun taiteilija on kotona, hän täyttää koko talon. Silloin pitää olla hiljaista. Jos hän on yläkerrassa, pitää olla hiljaa, koska hän tekee sitä taidettaan. Jos hän on alakerrassa, pitää olla hiljaa, koska hän lukee tai kirjoittaa. Rouva ei saa avata radiota, vaikka taiteilija rouvan seuraksi sellaisen radiovastaanotti-

men hankki. Telefunkenin. Että pitää tavaroillekin antaa nimi. Rouva on tottunut kuiskailuun ja tohveleissa hipsuttamiseen, minä en totu. Kotona meillä on aina hälinää. Äiti laulaa kyökipuuhiissa, ja opetti minutkin laulamaan. Niin askaret sujuvat luonnikkaasti, äiti sanoo. Täällä en saa laulaa. Ei taiteilija kießä, hän lähettää rouvan kieltämään.

Kun taiteilija on poissa, laulan Leealle kyökissä. Piirilauluja ja pallaadeja, niin kuin Annan ja Pentin laulu. Leeaa itkettää, mutta se haluaa kuulla loppuun asti, laulaa itse mukana. »Oli Pentti köyhä poika vain tuon Ville-torpparin, ja Anna oli perijätär rikkaan naapurin...» Kun Annan isä karjaisee: »Sä Pentti ryötti oot, et tytärtäni koskaan saa, vaik taivas haljetkoon...» Leea jo nyhykii. Silti on jatkettava. »Pian alkaa Annaa ahdistaa ja posket kalventuu, kuin kauneimmassa loistossaan kukkanen lakastuu...» Siinä kohdassa Leea syöksyy tyrskien syliini. Pallaadit on aina surullisia, mutta ei ne ole totta, ei niiden takia kannata pillittää. Mutta Leealle kaikki on totta, se on niin pieni vielä.

Kun taiteilija on poissa, rouva ei tule sanomaan kattoiloitten kalinasta ja hellanluukun kolistelusta eikä siitä, että kävelen kantapäät paukkuen. On vapaampi olo. Meillä kaikilla.

Viideltä katoen ruoan kolmelle, mutta kaksi tuli pöytään. Rouva istui tikkusuorana eikä puhunut mitään. Tuli hämää ja tuli pimeä, mutta taiteilija

ei tullut. Ei tullut yöksikään. En mennyt kysymään
rouvalta. Eikä hän tullut mitään sanomaan.

Sen aamun jälkeen en ole taiteilijaa nähnyt.

Turku

1929–1930

RAAKEL

Pari päivää ennen vappua tulee kirje, valkoinen, kapea kuori, vasemmassa ylälaudassa kultakirjaimin Turun taidemuseo, Åbo Konstmuseum. Se on tuttu kuori, niitä tulee monta kertaa vuodessa, mutta ensimmäisen kerran kuoressa on Raakelin nimi eikä isän. Sisällä on näyttelykutsun lisäksi kirje. Se on Juhanilta.

Rakas serkkuni Raakel,
anteeksi, että kutsu taiteilija Aksel Korkeakorven näyttelyyn tulee näin myöhässä. Olin viime viikolla muutaman päivän Helsingissä neuvottelemassa taiteilijan kanssa näyttelyn käytännöllisistä yksityiskohdista. Sillä aikaa lähetettiin kutsut ja se naisihminen, jolle tehtävä oli uskottu, näyttää toimineen huolimattomasti kutsuvieraslistoja käsitellessään. Saat uskoa, että annoin siitä asiaankuuluvat sapiskat. Vaikka kutsu tulee näin viime tipassa, toivon hartaasti, että tapaan koko

perheenne avajaisissa ensi perjantaina, vaikka Ruut-tädillä, ja ehkä Sinullakin, on paljon puuhaa tädin syntymäpäiväjuhlien takia. Aksel Korkeakorpi on todella merkittävä taiteilija ja lisäksi originelli persoona, ja teistä voisi olla mielenkiintoista taulujen lisäksi nähdä myös taiteilija itse. Hän viipty Turussa vain pari päivää.

Vielä kerran pahoitteluni kutsun viivästymisestä ja tervetuloa!

Ystävällisin terveisin serkkusi
Juhani.

Korkeakorpi. On Juhani siitä esitelmöinyt. Tarpeeksi.

Raakel vie kutsun isän kirjoituspöydälle, mutta pitää kirjeen itsellään, kuvittelee Juhania antamassa sapiskaa naisihmiselle, tärkeänä, posket punoittaen, luiseva etusormi lykkimässä tavan takaa nenänvartta ylös prillejä, joilla on taipumus liukua kohti nenänpäätä. Juhani ottaa virkansa niin tosissaan, ja intoa hänellä on ylen määrin. Että onkin sellainen taimi versionut isän vakaasta hämäläissuvusta. On kaiketi tullut äitiinsä, jonka isä sanoo olleen kiltti mutta peräti vilkasverinen liinatukka. Juhani menetti äitinsä pienenä, Urho-setä lähti Kanadaan, jätti pojan mummun hoiviin. On nykyisin sahanomistaja jossain suurten metsien alueella, lähettelee harvakseen kirjeitä ja kortteja, lupaa tulla van-

hassa maassa käymään, mutta ei tule. Sillä on toinen perhe. Juhani ei isästään paljon puhu. Hän kasvoi yksinäisenä lapsena, piirteli ja kirjoitteli, haaveili taiteilijan urasta. Ylioppilaaksi päästyään lähti lukemaan taidehistoriaa ja estetiikkaa, koska mummu oli saada sydänhalvauksen taiteilijahaaveista. Myös isä varoitti kirjeissään moisesta turhanaikaisesta urasta. Miehen on tehtävä miehen työ, hankittava vankka taloudellinen perusta perheelleen. Paraskin sanoja, Juhani tuhahtaa. Ensin elätti talo ja sitten karkasi toiselle puolen maapalloa, kirjeissään valittelee, että bisnes sujuu huonosti. Ei monta killinkiä raatsinut lähettää mummulle ja minulle, sanoo Juhani.

Hyvin Juhani tuntuu viihtyvän amanuenssinakin, saa liikkua piireissä ja tutustua kuuluisiin taiteilijoihin, olla heidän ymmärtäjänsä ja kaverinsa.

Kun Juhani sai museosta viran, alkoi tulla kutsumuja avajaisiin. Ja aina on menty, vaikka isä ja äiti eivät suuremmin pidä modernista taiteesta. Isän mielestä se on kovin synkkää, värit sameat, ja ihmiset naamat pitkinä kuin eivät olisi ikinä iloista päivää nähneet. Raakelia naurattaa, hän kiistelee mielellään isän kanssa taidekysymyksistä. Onko Santeri Salokivi synkkä? Se valöörien mestari, muistat varmaan ne uimarantakuvat ja valojen leikin kauniiden naisten kasvoilla. No joo, mutta entäs Otto Mäkilä ja hänen Juudaksensa? Kuin kannibaali, joka on yhden

syönyt ja toista havittelee. Ikinä en niin julmaa naamaa seinälleni ottaisi. Oli vielä ripustanut viereen tytön muotokuvan, tytöllä samanlainen leikkotukka kuin Juudaksella, kuin musta pata päässä. Ja se Sallinen, taulut on kuin raivon vallassa sudittuja.

Isän kanssa keskustellaan taiteesta ja suurista elämänkysymyksistä, äidin kanssa kyökkiasioista, muodista ja seurapiiritapahtumista. Ei tyttölapsen tarvitse äidin mielestä olla muuta kuin sievä, siisti, hyväkäytöksinen ja tanssitaitoinen. Liian älykkäänä esiintyminen ei pue naista, ei nuorta tyttöä vallankaan, sanoo äiti. Pitää olla pehmeyttä, pehmeyttä ja hymyä. Itse hän on tiukka kuin kureliivinsä, naputtaa, jankuttaa, tuskittelee asioista, jotka eivät hänelle edes kuulu. Niin kuin Raakelin asiat. Riitoja syntyy, eikä isä suostu niitä ratkaisemaan, vaikka kuinka pitkään mökötettäisiin. Setvikööt naiset pikkujuttunsa, isot asiat ratkaisee joka tapauksessa perheen pää.

Turhamaisuus, se on naisen luonto, Raakelinkin. Alinomaa on ajateltava, miltä näyttää, miten tukka, mitä päälle. Nytkin on tilaisuuksia peräkanaa, vapunaattona ylioppilaskunnan baalit, heti vapun jälkeen taidenäyttelyn avajaiset, päivän päästä äidin syntymäpäivä. Vapunaaton baaleihin se lyhythihainen punaruutuinen gingham-leninki, jossa on juuri ja juuri polven alle ulottuva kellohelma ja taakse

solmittava pitkä silkkivyö, jonka päät ulottuvat helmaan asti. Liikaa punaista, äiti sanoo, vappuna ei pidä kantaa punaista, se viittaa ikävästi tiettyyn aatteeeseen. Höpönhöpöä, isä kuittaa. Aina te vedätte yhtä köyttä, tuhahtaa äiti.

Äidin syntymäpäiväbaaleihin on Turun Soitanollisesta Seurasta tilattu kolme muusikkoa soittamaan tanssimusiikkia. Äiti estelee muodon vuoksi. Se on kallista, onhan talossa gramofooni. Mutta traditsuuni on traditsuuni. Syntymäpäiväbaalit ovat Turun seurapiireissä merkkitapahtuma, yksi niistä, joiden ansiosta pääkaupunkia myöten tunnetaan Turun kuuluisat kotibaalit.

Päälle vihreä, valkopilkullinen tekosilkkileninki, jossa on edessä volangit ja takana helmaan ulottuvat liehukkeet. Volangit, huivit ja liehukkeet ovat suurta muotia Parisissa, todistavat muotipalstojen pitäjät ja saksalaiset muotilehdet, jotka Raakel selasi tarkasti neiti Sankarin ateljeessa ennen kuin päätti, mitä halusi. Euroopan muotitalot pidentävät nyt helmoja pohkeeseen asti, tiesi neiti Sankari. Mutta Raakel haluaa juuri ja juuri polvilumpion peittävän helman, ei senttiäkään pitempää.

Näyttelyn avajaisiin kävelyasu, lyhyt tumman-sininen vekkiahame ja beesi villakangasjakku, jossa on isot taskut ja kauluskäänteet kuin miesten pikkutakissa. Päähän syväkupuinen ja kapealierinen, valkoisella silkikameelialla koristettu hattu. Ensimmä-

mäinen oikea aikuisen naisen hattu, liian vanhaksi joutuikin pitämään tyttöjen myssyjä ja merimieslakin tyyliä baskereita, siihen ei auttanut riitely eikä mikään. Vappuna tietenkin ylioppilaslakki, tuo typerä lätsä, joka ei ole pukeva sen paremmin kulmakarvoihin asti vedettynä kuin takaraivolle työnnettynä. Jotkut asettavat lakin vinoon ohimolle kuin baskerin, se vasta typerän näköistä onkin.

Olenko taiteilija Aksel Korkeakorven silmissä tyylikäs? Yks ja sama, toisaalta. Korkeakorpi on kai aika vanha, kun on jo suureen maineeseen kerinnyt, luultavasti naimisissakin. Pitääkö häntä kutsua sedäksi?

Ylioppilaaksi päästyään Raakel ilmoitti lähtevänsä lukemaan suomen kieltä ja suomenkieltä, sivuaineena kirjallisuutta ja ehkä historiaa. Se oli vanhempien mielestä hyvä päätös. Mieluummin lehtoraatti kuin kansankynttiläksi jonnekin korpeen, vaikka seminaarista pääsisi leivän syrjään kiinni nopeammin. Isä osallistui kansalaiskeräykseen, kun yliopistoa perustettiin. Eihän me taloa rakennettu, mutta kyllä sen vanhan Phoenixin muuttaminen hotellista yliopistoksi nieli rahaa. Turun patruunat ja patriisit tietysti uhrasivat eniten, mutta me tavalliset turkulaiset teimme osamme Suomen ensimmäisen kokonaan suomenkielisen yliopiston hyväksi.

Mitäs sanoikaan se Aleksanterin yliopiston opiskelija, joka puhui perustamisjuhlassa, se pitkä

hujoppi? Suomalainen itsenäinen valtioelämä ei voi päästä oikeisiin tarkoituseränsä, ellei synny laaja suomalainen sivistynyt luokka. Ja sen synnyttää vain sellainen korkea opinahjo, jossa kaiken teellisen opiskelun tarkoituseränä on suomalaisen kansallisuusasian palveleminen. Turun yliopisto on suomalaisuuden riemuvoitto, se sanoi, Urho Kekkonen, sehän sen hujopin nimi on.

Ne odottavat, että Raakel valmistuttuaan ottaa lehtorin viran Turussa. Ei virkoja niin vain oteta. Kuvittelevatko ne, että Raakel jää kotiin asumaan? Ne surkuttelevat tuttavapiirin naisia, jotka ovat opiskelleet ammatin, mutta jääneet naimattomina kotiin hoivaamaan vanhempiaan. Turhaan koulutettiin isolla rahalla. Mutta onhan sivistys itsessään suuri henkinen pääoma, puolustaa äiti. Maisterintutkintoa vähempikin riittäisi. Äiti punastuu, häneltä jäi lukio kesken, kun rakastui suin päin, ja naimisiin oli päästävä heti. Papa paheksui, mutta mama sanoi, että se on Jumalan naiselle säätämä osa.

Raakelia kylmää tulevaisuus kuihtuneena ikäneitona, tytönkamarinsa iankaikkisena asukkaana. Eikö edes isä toivo ainokaiselleen itsenäistä uraa ja elämää? Vaikka ainokainen onkin tyttö. Toisaalta ne vihjailevat avioliitosta, puhuvat tietyistä hyvien perheitten pojista suopeaan sävyyn, niitä hymyilyttää, kun hän punastuu.

Yliopisto oli kamala paikka, kaikki oli toisin kuin Tipalassa, ei lukujärjestyksiä, ei poissaolojen valvontaa, luentokurssit oli itse valittava, opinto-ohjaajan neuvoista ei saanut mitään tolkkua, kyl tääki kannattaa ottaa ja tääki ja tääki, se höpötti, ja luentoja tuli liikaa, ja miten ihmeessä selviäisi latinan pro exercitiosta, kun Tipalassa ei latinaa opetettu. Vanhemmat opiskelijat suhtautuivat ylimielisesti varsinkin tyttökoulusta tullesiin tipuihin, lukuvuoden alussa piti mennä kansliaan tervehtimään kädestä pitäen professori Koskenniemeä, joka oli yliopiston Rector Magnificus. Tipalassa ei olisi saanut kätellä opettajia, opettajia ei kuulu kätellä, heille kuuluu niiata. Oudointa oli opiskella poikien kanssa, Tipalassa heitä tapasi vain muutamassa konventissa, joissa valvova opettaja kyttäsi haukkana, etteivät parit tanssi liian lähekkäin.

Lukukauden lopussa luentokurssien lopputenttejä järjestettiin kasapäin samalle viikolle, oli paahdettava yötä myöten, mitä siitä olisi sanottu, jos hän olisi reputtanut jo ensimmäisenä lukukautena, suullisia tenttejä Raakel jännitti päiväkausia etukäteen hermot riekaleina, varmana, ettei saisi kakistettua sanaakaan suustaan. Joululomansa hän makasi, lojui sängyssään verhot ikkunan edessä, huolestutti vanhempansa epätoivoon asti. Oletko sinä sairas? Eiku vaan kamalan väsynyt. Hän ei menisi enää sinne, akateemiset opinnot eivät sopineet hänelle, hän ei

ollut niitä naisia, olipas, hän oli juuri niitä naisia, hän ei antaisi periksi. Hän silitti paitapuseron, präs-säsi vekkihameen ja meni.

Ensimmäisen vuoden jälkeen helpotti. Hän oli kokenut civetär, nyt pelkäsivät uudet tiput. Vuoden kuluttua hän olisi humanististen tieteiden kandi-daatti, se on selvää kuin pläkki. Ja siitä sitten yhtä soittoa maisteriksi.

Raakel ei opiskellut kirjallisuutta minkään lehtoraat-tin takia, hän rakasti kirjoja, rakastui niihin jo ennen kuin osasi lukea, nuuhki kirjojen tuoksua, siveli sivuja ja kansia. Iltasadun jälkeen kirja suhahti tyy-nyn alle, se oli Raakelin unikaveri niin kuin toisille nalle tai räsynukke. Hän kirjoitti päiväkirjaa, pieniä runoja, satuja, rustasi muutaman sivun romaanin-alkuja, näki itsensä kirjailijana, se oli kuvittelua, mutta Jumala ei kiellä suuria kuvittelemasta, kuten isä sanoo. Aina nenä kirjassa, pilaat silmäsi, sanoo äiti, kohta tarvitset prillit, ja ne eivät naista kaunista.

Kirjallisuuden opiskelu on pelkkää nautintoa, Raakel uskoi. Hän pitäisi proseminariesitelmän Olavi Paavolaisesta, kirjoittaisi esseen L. Onervasta, tekisi gradun Katri Valan runoudesta tai ehkä Elina Vaaran. Mutta professori Koskenniemi tahtoo toisin. Hän rakastaa antiikkia ja palvoo Goethea, Maila Tal-viota modernimpia kirjailijoita ei opinto-ohjelmassa ole. Professori ei arvosta kokeilevaa modernismia, ei

pidä Tulenkantajiksi itseään kutsuvista runoilijoista, noista temppuilijoista ja vierasperäisten kulttuurien apinoijista, joiden tuotokset ovat vailla syvällisempää ajatusta. Tulenkantajat etsivät nykyaikaa, mutta Koskenniemi etsii kaukaista menneisyyttä, kiertelee matkoillaan Rooman ja Ateenan vanhoilla hautausmailla hautakirjoituksia tutkimassa. Ei hän tunnu antavan arvoa edes Eino Leinolle, joka eli niin traagisen runoilijakohtalon ja kuoli surullisissa olosuhteissa. Rohkeilla romaaneillaan ja runoillaan ja vapailla elämäntavoillaan itselleen tietynlaisen maineen hankkineesta L. Onervasta professori ei ole sanonut sanaakaan, tätä arveluttavaa naista ei ole hänelle olemassa. Moderni aika on viimein ulottunut Suomeen, ja nuorten kirjailijoiden veri kuohuu, mutta Raakelin on tankattava päähänsä Aristoteleen runousoppia.

Tukholmasta tuli Åbo Akademiin vuoden alussa historian professoriksi Alma Söderhjelm. Tyttöjen keskuudessa hänestä puhutaan enemmän kuin kaikista oman yliopiston opettajista yhteensä, sillä hän on ihme ja ilmestys, Suomen ensimmäinen naisprofessori. Kun Åbo Akademiin saatiin professuuri lahjoitusvaroin, sen sai Söderhjelm, ja varmaan siksi, että lahjoittaja oli nainen. Virkansa ohessa Söderhjelm kirjoittaa oman alansa tieteellisiä teoksia, runoja, romaaneja, näytelmiä, lehtiartikkeleja, taidekriitikkejä ja vieläpä pakinoita, joita julkaisevat Tukholman lehdet, mutta myös Åbo Under-

rättelser. Kaiken huipuksi hän on kuuluisa suurista päivällisistään, joille valmistaa itse ruokalajit ja tarjoileekin ne itse. Hänellä ei ole piikaa, mikä tuntuu aivan käsittämättömältä. Tämä kerrottiin Suomen Kuvalehden haastattelussa, mainittiin jopa, että hänellä on uudenuutukainen pölynimijä, se näkyi yhdessä kuvassa hänen käsissään, niin ettei hänellä sitten kai ole edes siivoojaa. Nykyaikaisena naisena hän on hankkinut kyökkiinsä automaattisen sähköjähdyttäjän Frigidairen, jonka reklaameja äiti tutkii tarkasti ja lukee ne ääneen isälle, joka tyrmaa ostoehdotukset joka kerta. Meillä on hyvä kylmäkonttuuri. Ei se kesällä ole tarpeeksi kylmä. Kesät sinä vietät saaristossa pensionaatissa, ja minä syön ravintolassa. Konttuurissa ruoat voivat pilaantua keväällä ja syksylläkin. Siksi talossa on kellari. Kuka niitä rappuja juoksee maitopäälärin ja potaattikopan kanssa edestakaisin, et ainakaan sinä? Etkä sinä, Anni juoksee, sitä varten minä olen päiväapulaisen pestannut, ja jos ei Anni juokse, niin Raakel.

Alma Söderhjelm on suuri sielu jo sen takia, että hän on joutunut taistelemaan ollakseen se mikä on: vapaa, korkeasti oppinut, itsenäinen nainen, joka saa toimeentulonsa ja elämänsä sisällön omasta työstään. Eikä miestä passattavana. Voisiko Raakelista olla sellaiseen elämään? Vanhapiikalehtorin elämä ei houkuttele, mutta voiko nainen toteuttaa itseään avioliitossa, jossa vaimon on ennen kaikkea huoleh-

Kun turkulainen Raakel menee vuonna 1929 naimisiin omalaatuisen taiteilijan kanssa ja muuttaa hänen hirsihuvilaansa, koko hänen turvallinen keskiluokkainen elämänsä mullistuu. Syntyy tytär, palkataan piika, ja äkkiä naiskolmikko on keskenään hirsilinnoituksessa. Mies on lähtenyt rakentamaan uutta Eurooppaa.

Yhteydet ulkomaailmaan ovat vähäiset, mutta oman maan ja Euroopan poliittiset myrskyt eivät voi olla vaikuttamatta myös pienen eristyneen yhteisön elämään.

#kirja

WWW.KIRJA.FI

9 789510 420034

84.2

ISBN 978-951-0-42003-4

